

KAITSETAHTE ARENDAMISE VALDKONNA PROJEKTITOETUSTE KONKURSS 2027

Ülevaade ministeeriumi 2027. aasta riigikaitse valdkonna projektitoetuste konkursi eesmärkidest, sihtrühmadest ja võimalikest tegevustest

Kaitseministeerium (edaspidi ministeerium) on alates 2009. aastast korraldanud Eesti elanike kaitsetahte arendamiseks Eesti vabariiklastele ja äriühingutele projektitoetuste konkursi. Leidmaks ministeeriumi strateegiliste eesmärkide elluviimiseks koostööpartnereid ka 2027. aastal, kuulutas ministeerium 23.09.2026 välja 2027. aasta projektitoetuste konkursi. Projektitoetuste kogueelarve 2027. aastal on kuni **365 000** eurot ning see jaguneb mitme taotleja vahel. Projekti kestus võib olla lühem kui aasta ja taotletav summa võib olla väiksem kui projekti kogumaksumus (sh sisaldada oma- ja kaasfinantseeringut). Taotlusi hindab kaitsetahte valdkonna toetuse taotluse hindamiskomisjon. Taotletava toetuse kulud peavad olema eesmärgipärased ja põhjendatud. Toetuse summa on mõeldud kasutamiseks 2027. aasta jooksul 15. detsembrini (k.a).

Taotluse esitamise **tähtaeg**: 26.10.2026. Pärast taotluse esitamise tähtaja lõppu esitatud taotluse jätab Kaitseministeerium läbi vaatamata.

Alljärgnevalt annab ministeerium konkursil osalejatele avalikult kättesaadavad, soovituslikud ja suunavad juhised taotluse esitamiseks. Tegemist ei ole ammendava loeteluga võimalikest tegevustest ega sihtrühmadest. Projektide planeerimisel erinevatele sihtrühmadele soovitame esmalt tutvuda kaitsetahte-teemalise peatükiga uuringuraportis „Avalik arvamus riigikaitsest 2026“.

Projektitoetuse taotlemise ja kasutamise protsess:

1. koostamisel projektitoetuse taotlus peab vastama riigikaitse valdkonna toetamise tingimustes ja korras kirjeldatud nõuetele;
2. taotlus esitatakse TMS keskkonnas;
3. toetuse taotleja peab esitama projektitoetuse taotluse esitamise tähtajaks (k.a);
4. taotluse menetlemise tähtaeg on kuni 90 kalendripäeva pärast taotluse esitamise tähtaja lõppu;
5. hindamiskomisjoni ettepanekul otsustab ministeeriumi kantsler käskkirjaga taotluse rahuldamise, osalise rahuldamise või taotluse rahuldamata jätmise;
6. toetuse kasutamine ja tegevuste läbi viimine toimub taotluses sätestatud ajavahemikus;
7. toetuse saaja peab esitama ministeeriumile aruande 30 kalendripäeva jooksul pärast projektitegevuste abikõlblikusse perioodi lõppu.

Taotluse koostamisel tekkivate küsimuste korral või lisainfo saamiseks palume võtta ühendust kaitseministeeriumi toetuste koordinaatoriga (projektitoetus@kaitseministeerium.ee).

Riigikaitse valdkonna konkursiga seotud eesmärgid 2027. aastal:

<u>Lisa 1. Ajateenistuse populariseerimine noortele</u>	3
<u>Lisa 2. Kaitseliitlastele, reservväelastele ja tegevväelaste ühtekuuluvuse ning tervise- ja spordiürituste korraldamine</u>	5
<u>Lisa 3. Ettevõtete ja tööandjate valmiduse tõstmine toetamaks reservväelastele osalemist õppekogunemisel</u>	7

Lisa 1. Ajateenistuse populariseerimine noortele

LAHENDATAV PROBLEEM: Ajateenijate ja noorte seas läbiviidud uuringud näitavad, et noored, kes on enne ajateenistust puutunud kokku riigikaitse valdkonnaga, asuvad teenistusse kõrgema motivatsiooni ja meelsusega. Samas on noorte teadmised Eesti riigikaitse toimimisest, ajateenistusest ja erinevatest panustamisvõimalustest ebaühtlased. Praktiliste ja eakohaste riigikaitseliste tegevuste kättesaadavus erineb piirkonniti ja sihtrühmiti.

Ajateenistusse asumise valmisolekut mõjutavad õigeaegne ja noorele arusaadav teave, füüsiline ja vaimne valmisolek ning lähedaste toetus. Vähene kokkupuude riigikaitsega ja ebaselged ootused teenistusele võivad tekitada ebakindlust ning raskendada teenistuse varajast kavandamist ja sidumist haridus- või karjäärivalikutega. Piirkondlikud ja keelelised takistused võivad piirata noorte ligipääsu teabele ja praktilistele kogemustele. Noorte seas tekitab hirme nende endi ebapiisav füüsiline vorm ajateenistusse astumisel, aga ka ebaselge arusaam füüsilistest nõuetest ajateenistuse jooksul. Noorte naiste osalemist mõjutavad lisaks hoiakud ning võimalus näha erinevaid naiseeskujusid mitmekesisuses ja realistlikes riigikaitselistes rollides. Ka noorte lähedased vajavad teavet, et osata toetada teenistusse asumist ja selle läbimist.

Täiendavalt näitavad uuringud, et rahulolu ajateenistusega on kõrgem nende seas, kes läbivad ajateenistuse enne ülikooliõpinguid ehk enne muude kohustuste tekkimist.

Noortele suunatud projektid kannavad olulist rolli nende informeerimisel ja oskuste arendamisel, et kõik noored teadvustaksid ajateenistuse olulisust ja näeksid selles eelkõige enesearengu võimalust ning olulise panuse andmise kohta Eesti kaitstuna hoidmisel.

EESMÄRK: Suurendada noorte 1) asumist ajateenistusse omal algatusel ning naiste vabatahtlikult kaitseväeteenistuse kohustuse võtmist; 2) suurendada noorte teadlikku ajateenistusse asumise ajastamist; 3) teadlikkust ajateenistuse kui kogemuse ja väljaõppe väärtusest hilisemas karjääris ning õpingutes.

SIHTRÜHM: 7–19-aastased noored ja nende lähedased (projekti täpsem sihtrühm määrata taotluses)

MIDA (võimalikud tegevused):

- tutvustada ajateenistust ning sealt saadavaid väärtuslikke oskusi;
- tutvustada eakohaseid võimalusi riigikaitstes osalemiseks (Noored Kotkad, Kodutütred või/ja muud riigikaitselistes vabaühendused);
- korraldada noortele naistele suunatud praktilisi tutvustusi ja kohtumisi teenistuskogemusega naistega;
- külastada ühte või mitut Kaitseväe väeosa ja/või Kaitseliidu üksust, riigikaitsega seotud muuseumi või riigikaitsega seotud asukohapunkti;
- korraldada riigikaitset tutvustavaid teemalaagreid (nt õpilasmaleva teemarühm);
- korraldada riigikaitset tutvustavaid võistlusi (nt matka- või orienteerumisvõistlus).

KELLEGA (võimalikud partnerid tegevuste läbiviimiseks):

- noorte koolitustega tegelevad isikud (sh riigikaitseõpetajad) või vabaühendused;
- piirkondliku Kaitseliidu allüksuse (nt maleva, malevkonna jt) CIMIC ohvitserid ja liikmed;
- Kaitseliidu noorteorganisatsioonid (Noored Kotkad ja Kodutütred) ja instruktorid;
- Kaitseväge allüksused (nt pataljonid);
- Kaitseministeeriumi valitsemisala veteranid.

Tegevuste korraldajal peab olema vähemalt 1-aastane noorte õpetamiskogemus ja elluviijal vähemalt 1-aastane kogemus riigikaitse valdkonnas.

KUS (võimalikud asukohad/keskkonnad):

- regulaarse riigikaitse treening-teabepäeva või/ja laagri raames;
- eraldiseisva sündmuse, külastuse, projekti vms.

Lisa 2. Kaitseliitlastele, reservväelastele, veteranide ja tegevväelaste ühtekuuluvuse ning tervise- ja spordiürituste korraldamine

LAHENDATAV PROBLEEM: Eesti riigikaitse süsteemi toimimiseks on oluline, et reservväelased oleksid teadlikud enda rollist riigikaitstes, oma sõjaaja üksusest ja ülesannetest. Seetõttu on tarvilik, et võimalikult suur osa reservväelastest osaleks õppekogunemistel, et nende teadmised riigikaitsest ja nende endi rollist oleksid kõrged. Reservväelaste seas läbi viidud uuringud näitavad, et õppekogunemistel osalemist ja kaitsetahet mõjutavad olulisel määral üksuse omavaheline ühtekuuluvustunne ja üksusesisene sidusus. Samuti mõjutavad õppekogunemistel osalemist ja lahingülesannete täitmise võimekust füüsiline vorm ja tervis. Lisaks vajab tähelepanu enam kui 4000 välisoperatsioonidel osalenud veterani tunnustamine ja mälestamine. Veteranide tunnustamine ja mälestamine on oluline, et tõsta esile neid, kes on oluliselt panustanud Eesti julgeolekusse. Väljakutseks on tutvustada ja uuendada nii tänase reservväelase kui ka veterani kuvandit ühiskonnas ning kaasata seejuures venekeelset elanikkonda ja liitlaste esindajaid Eestis.

EESMÄRK: Suurendada reservväelaste teadlikkust enda rollist riigikaitstes, väärtustada ja tunnustada reservväelaste ja veteranide panust ühiskonnas ning suurendada reserv-, tegevväelaste ja veteranide omavahelist ühtekuuluvustunnet ning parandada tervisekäitumise- ja sportimisharjumusi.

SIHTRÜHM: 20–60-aastased reserv- ja tegevväelased (sh SA-ametikohaga kaitseliitlased).

Kaitseväge ja Kaitseliidu veteranidena käsitletakse Eesti kodanikke, kes vastavad vähemalt ühele alljärgnevatest tingimustest:

- 1) on osalenud kaitsevaelasena rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil;
- 2) on osalenud kaitsevaelase või Kaitseliidu liikmena väljastpoolt Eesti riigi territooriumi Eesti riigi vastu suunatud ründe tõrjumisel;
- 3) on saanud kaitsevaelasena teenistusülesannete täitmise tõttu tervisekahjustusest põhjustatud püsiva töövõimetuse või on hukkunud;
- 4) Kaitseliidu liikmel on sõjaväelises väljaõppes osalemise või teenistuskohustuste täitmise tõttu saadud vigastuse tagajärjel tuvastatud püsiv töövõimeetus või ta on hukkunud.

MIDA (võimalikud tegevused):

- sidusust suurendavad tegevused nagu üksuse traditsioonide loomine ja elus hoidmine, üksuse identiteedi (sh embleemid) kasvatamine jne.;
- koolituste, ühiste trennide, matkade jt spordiürituste läbi viimine;
- erinevate rollide kogemuste tutvustamine, teemaõhtud (veteranide kogemus, reservväelaste kogemus jne).

KELLEGA (võimalikud partnerid tegevuste läbiviimiseks):

- reservüksuste ülemad või liikmed (sh tegevväelased);
- treeningute, matkade, ürituste korraldajad (sh suvepäevade, laagrite korraldajad või majutusasutused);

- riigikaitsjatele sh veteranidele orienteeritud vabaühendused ja seltsingud;
- ettevõtted, muuseumid ja muud vabaühendused;
- Kaitseministeeriumi valitsemisala veteranid.

KUS (võimalikud asukohad/keskkonnad):

- treeningsaalid, lasketiirud;
- regulaarse õppekogunemise või kohtumise raames;
- eraldiseisva sündmuse, külastuse või projektina.

Lisa 3. Ettevõtete ja tööandjate valmiduse tõstmine toetamaks reservväelastele osalemist õppekogunemisel

LAHENDATAV PROBLEEM: Eesti reservarmeel põhineva riigikaitse toimimiseks on kriitiline, et reservväelased uuendaksid õppekogunemistel oma sõjalisi oskusi ja säilitaksid kõrge kaitsetahte. Uuringute põhjal on teada, et esmane barjäär õppekogunemistel osalemiseks on seotud töökohustuste säilimise ja õppekogunemise ajal sissetuleku vähenemisega. Seetõttu lasub tööandjatel riigikaitstes väga oluline roll – nende valmidusest säilitada reservväelaste palk õppekogunemiste vältel mõjutab oluliselt reservväelaste valmidust ja võimalust panustada aktiivselt riigikaitse. Olgugi, et Eesti riigis puudub seadusest tulenev kohustus säilitada reservväelaste palk õppekogunemiste ajal, on ligikaudu kaks kolmandikku tööandjatest valmis seda tegema vabatahtlikult. Siiski leidub suur hulk ettevõtteid, kes oma potentsiaali riigikaitse toetamisel ei rakenda. Uuringud näitavad, et mida suurem on tööandja või ettevõtte juhtkonna teadlikkus nende rollist riigikaitstes, seda suurem on ka valmidus riigikaitseks erinevatel viisidel panustada. Erasektori võimalused ulatuvad sissetulekute tagamisest palju kaugemale – ettevõtted saavad toetada riigikaitset tehnika või varustuse laenamisega, väärtustades värbamisel ajateenistuse kogemust, pakkudes riigikaitstajatele soodustusi või võimaldades nende pereliikmetele õppuste ajal paindlikku tööaega.

EESMÄRK: Tõsta tööandjate teadlikkust riigikaitseks panustamisest ja kasvatada valmidust toetada reservväelasi (sh säilitada töötasu õppekogunemiste ajal ning pakkuda (asjakohaseid) lisahüvesid).

SIHTRÜHM: era- ja avalikusektori tööandjad ning personali- ja turundusjuhid.

MIDA (võimalikud tegevused):

- tööandjate valmiduse kasvatamisele suunatud teavitustegevused ja kampaaniad;
- koolitused ja konverentsid tööandjatele, personalijuhtidele ja turundusjuhtidele;
- ettevõtetes töötavatele reservväelastele suunatud kampaaniate korraldamine;
- ajateenistuses omandatud relevantsete kogemuste tutvustamine tööandjatele;
- riigikaitset ja riigikaitstajaid toetavate tööandjate tunnustamine ja esile tõstmine.

KELLEGA (võimalikud partnerid tegevuste läbiviimiseks):

- erasektori ja tööandjate erialaliidud;
- personali- ja turundusjuhte koondavad liidud;
- konverentside ja erinevate ürituste korraldajad;
- erasektori koolitusasutused.

KUS (võimalikud asukohad/ keskkonnad):

- infokirjad, sisekommunikatsioon;
- regulaarse koolituse või kohtumise raames;
- eraldiseisva sündmuse, külastuse või projektina.